

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

11 C 36/2010-33

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudcem JUDr.Ivanem Kratochvílem v právní věci žalobce : **Tomáš Pecina**, bytem Slezská 56, 120 00 Praha 2, zast. JUDr.Petrem Kočím, Ph.D., advokátem Opletalova 1535/4, 110 00 Praha 1, proti žalované : **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 424/16, 128 10 Praha 2, o zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu ve výši 100.000.-Kč s přísl.,

t a k t o :

Žaloba se žádostí, aby žalovaná byla povinna zaplatit žalobci částku 100.000.-Kč s úrokem z prodlení v proměnné výši ve smyslu ustanovení § 1 nařízení vlády č. 142/1994 Sb., kterým se stanoví výše úroků z prodlení a poplatku z prodlení podle občanského zákoníku, se **z a m í t á .**

Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Svým podáním se žalobce proti žalované domáhal přiznání přiměřeného zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu způsobenou nesprávným úředním postupem ve výši 100.000.-Kč, spočívající v nepřiměřené délce řízení, vedeném u Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka Liberec, sp.zn. 36 C 1/2006. Žalobce uvedl, že v důsledku liknavosti zejména odvolacího soudu není řízení o podané žalobě dosud skončeno. Žalobce se s nárokem obrátil na žalovanou dopisem z 30.10.2009, Ministerstvo spravedlnosti ČR ve svém Stanovisku z 11.11.2010 nárok žalobce odmítla s tím, že v daném případě postačuje konstatování porušení

práva, ve smyslu § 31a odst.2 zák. č. 82/1998 Sb. Žalobce se domnívá, že jsou splněny podmínky pro přiznání reálné satisfakce. V řízení proti průtahům brojil a sám k nim ani v nejmenším nepřispěl. Žalobce vycházel především z Manuálu pro aplikaci zákona, vydaného Ministerstvem spravedlnosti ČR, Kanceláří vládního zmocněnce pro zastupování České republiky před Evropským soudem pro lidská práva.

Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že nárok žalobce neuznává a navrhla zamítnutí žaloby. Řízení, ve kterém je nesprávný úřední postup namítán bylo zahájeno dne 2.1.2006, ve věci dvakrát rozhodoval o odvolání žalovaného Vrchní soud v Praze, řízení není dosud pravomocně skončeno. Soud prvního stupně postupoval bezprůtahově, k určitým prodlevám došlo v rámci odvolacího řízení. Žalovaný podával opakované opravné prostředky, se kterými se soud musel vypořádat, stejně jako s námitkou podjatosti znalce. Žadatel podal stížnost na průtahy řízení, návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu podán nebyl. Řízení je vedeno ve 2 stupních soudní soustavy, k době podání žaloby činila délka řízení cca 4 roky. Žalovaná dospěla k závěru, že celkovou délku řízení lze hodnotit jako nepřiměřenou, jako primární zadostiučinění by mělo postačit konstatování porušení práva.

Z žádosti žalobce o odškodnění a Stanoviska žalované má soud za prokázané, že se žalobce svého práva domáhal podáním Ministerstvu spravedlnosti ČR z 30.10.2009. Jeho nárok byl odmítnut Stanoviskem z 11.1.2010.

Ze spisu Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka Liberec, sp.zn.36 C 1/2006 má soud za prokázané, že se žalobce Tomáš Pecina žalobou podanou dne 2.1.2006 domáhal proti žalovanému Michalu Charvátovi vydání bezdůvodného obohacení z porušování autorských práv ve výši 44.000.-Kč s přísl. Ve věci byl dne 25.1.2006 vydán platební rozkaz. Dne 10.2.2006 byl podán odpor žalovaného, jednání z 8.3.2006 bylo odročeno na 15.3.2006, kdy byl vyhlášen rozsudek, kterým byla žaloba zamítnuta. Dne 21.4.2006 podal žalobce odvolání, usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 5.12.2006, č.j. 3 Co 34/2006-49 byl rozsudek soudu I. stupně zrušen a věc vrácena k dalšímu projednání. Usnesením z 5.2.2007 byl žalobce vyzván k upřesnění žalobního tvrzení, které soudu došlo 16.2.2007. Usnesením z 12.4.2007 byl ustanoven znalec z oboru autorského práva – prof. ing. V. Stejskal, CS.C. Proti usnesení podal žalovaný odvolání, které došlo 23.4.2007. Usnesením Vrchního soudu v Praze z 30.11.2007 bylo odvolání žalovaného odmítnuto. Dne 15.2.2008 byl spis zaslán znalci k vypracování znaleckého posudku. Dne 20.2.2008 bylo podáno odvolání žalovaným, usnesením Vrchního soudu v Praze z 28.11.2008 bylo odvolání žalovaného zamítnuto. Dne 30.1.2009 podal žalovaný opravný prostředek proti odůvodnění rozhodnutí Vrchního soudu v Praze, usnesením krajského soudu z 2.2.2009 bylo o námitce žalovaného rozhodnuto, že znalec není ve věci k podání posudku vyloučen. Dne 4.6.2009 se znalec ze zdravotních důvodů omluvil za překročení lhůty k podání posudku. Dne 24.7.2009 podal žalobce stížnost na průtahy v řízení. Dne 14.8.2009 se znalec omluvil ze zdravotních důvodů za nedodání posudku, usnesením krajského soudu z 30.9.2009 byla lhůta k vypracování znaleckého posudku prodloužena do 20.11.2009. Dne 19.11.2009 znalec doručil vypracovaný znalecký posudek, usnesením z 27.11.2009 bylo rozhodnuto o výši znaleckého. Dne 9.12.2009 se k znaleckému posudku vyjádřil žalobce, dne 15.12.2009 podal žalovaný odvolání do výše znaleckého. Dne 6.1.2010 byl stejnopis odvolání zaslán žalobci, dne 8.1.2010 se žalobce vyjádřil k odvolání žalovaného. Dne 1.2.2010 byl spis předložen Vrchnímu soudu v Praze, o odvolání nebylo dosud rozhodnuto, v mezidobí podal žalobce dne 3.5.2010 žalobu na náhradu škody k Obvodnímu soudu pro Prahu 2, předmětný spis vyžalovalo k posouzení Ministerstvo spravedlnosti ČR i Obvodní soud pro Prahu 2.

Podle § 1 odst.1 zákona č. 82/1998 Sb. (dále jen zákona), stát odpovídá za podmínky stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci.

Podle § 1 odst.3 zákona stát a územní celky v samostatné působnosti hradí za podmínek stanovených tímto zákonem též vzniklou nemajetkovou újmu.

Podle § 13 odst.1 zákona stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě.

Podle § 31a odst.1 zákona bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu.

Podle § 31a odst.2 zákona zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

Podle § 31a odst.3 zákona v případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst.1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst.1 věty druhé a třetí, přihlédne se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k

- a) celkové délce řízení,
- b) složitosti řízení,
- c) jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení,
- d) postupu orgánů veřejné moci během řízení a
- e) významu předmětu řízení pro poškozeného.

Možnost požadování náhrady nehmotné (nemajetkové) újmy z nesprávného úředního postupu byla zakotvena až zák.č. 160/2006 Sb., kterým byl novelizován zák.č. 82/1998 Sb. Z důvodové zprávy zák.č. 160/2006 Sb. vyplývá, že je nutno hodnotit především přiměřenost délky konkrétního řízení, podle kritérií Evropského soudu pro lidská práva (ESLP), protože pouze průtahy přičitatelné státu mohou vést ke konstatování překročení přiměřené lhůty (viz rozs. Gergouil proti Francii). Podle čl. 6 odst.1 Úmluvy o ochraně lidských práv je rozhodující především celková délka řízení, tzn. že odškodnění se poskytuje za celkově nepřiměřenou délku soudního řízení, nikoliv primárně za jednotlivé průtahy v řízení.

Rozsudek ESLP ve věci Apicella proti Itálii se zabývá výši přiměřeného zadostiučinění, přičemž i z ostatní judikatury ESLP vyplývá, že se nemajetková újma neprokazuje, že vzniká samostatným porušením základních práv a svobod a zakládá pevnou vyvratitelnou domněnku, že nepřiměřená délka řízení způsobuje morální újmu, při vědomí nálezu Ústavního soudu ČR z 27.9.2007, sp.zn. III ÚS 712/2006.

V posuzované věci Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka Liberec, sp.zn. 36 C 1/2006 k nepřiměřené délce soudního řízení nedošlo. K době podání žaloby 30.4.2010 řízení trvalo 4 roky a čtyři měsíce. Soudu prvé stupně nelze zásadně nic vytknout. Jednotlivé úkony proběhly v návaznosti a bez průtahů. Žalovaný však bezezbytku využíval všech dostupných prostředků stanovených procesními předpisy (podáváním odvolání), čímž docházelo k prodlužování celkové délky řízení. Rovněž však i žalobce musel být vyzván k upřesnění žalobních tvrzení. Osoba znalce byla žalovaným zpochybněna, znalecký posudek byl podán opožděně z důvodů zhoršeného zdravotního stavu znalce, usnesení o výši znaleckého bylo rovněž žalovaným napadeno. Lhůty pro projednání odvolání Vrchním soudem v Praze byly delší, zejména projednání usnesení ze dne 5.12.2006 a ze dne 28.11.2008. Nelze však přehlédnout, že při podaném odvolání musí být jeho stejnopis zaslán protistraně, musí proběhnout odvolací lhůta, případně lhůta k vyjádření a ani odvolací soud nemůže rozhodnout vzápětí, bez bližší znalosti projednávané věci. V tomto světle, nelze průtahy Vrchního soudu v Praze shledat natolik závažnými. Kromě toho byl spis v posledním roce v důsledku podaného

návrhu na předběžné projednání a žaloby vyžadován k prostudování Ministerstvem spravedlnosti ČR a procesním soudem.

Žádná abstraktně stanovitelná lhůta, kterou by soud mohl obecně považovat za přiměřenou pro konkrétní řízení neexistuje. Kritéria stanovená § 31a odst.3 zákona jsou dost obecná a neposkytují přímý návod jak v řízení postupovat a jakou stanovit částku odškodnění. Podobně i ESLP ve svých rozhodnutích žádný návod neposkytuje a jednotlivá odškodnění přiznává, bez zásadního bližšího odůvodnění. Věc je nutnou vždy posuzovat celkově, ve všech souvislostech, s ohledem na daný případ. Celková délka předmětného řízení v posuzovaném stadiu 4-5 let není dosud nepřiměřená. Nejde o jednoduché řízení, problematika se týká posouzení věci podle autorského zákona. Soud neshledal průtahy řízení, které by bylo možno přičíst zásadně k tíži státu. Pokud k nim došlo, vznikly jednáním žalovaného, které však bylo v souladu se zákonem, nebo objektivními skutečnostmi, které nemohl soud ovlivnit. Průtahy při projednání odvolání Vrchním soudem lze označit za ojedinělé. Nelze proto uzavřít, že řízení překročilo celkově nepřiměřenou délku soudního řízení. V souladu s právním názorem žalované lze prodlení Vrchního soudu odškodnit samotným konstatováním porušení práva. Lze přisvědčit i námitce žalované, že nárok žalobce, t.j. odškodnění za vzniklou nemajetkovou újmu ve výši 100.000.-Kč neodpovídá hodnotě předmětu sporu vedeného před Krajským soudem v Ústí nad Labem, pobočka Liberec, sp.zn. 36 C 1/2006.

Protože na základě provedených důkazů dospěl soud k závěru, že ve věci nedošlo k nesprávnému úřednímu postup ve smyslu § 13 odst.1 zákona, spočívajícím v nepřiměřené délce soudního řízení a ojedinělé průtahy lze odškodnit samotným konstatováním porušení práva ve smyslu § 31a odst.2 zákona, byla žaloba v plném rozsahu zamítnuta.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 142 odst.1 o.s.ř. Vzhledem k tomu, že v řízení žalované žádné náklady nevznikly, nemohl je soud ani přiznat.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení lze podat odvolání do 15-ti dnů ode dne jeho doručení k Městskému soudu v Praze, prostřednictvím soudu zdejšího.

V Praze dne 1.12.2010

JUDr.Ivan Kratochvíl
soudce, v.r.

Za správnost vyhotovení :
Sabina Holková